

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «КАПІТАЛІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА»: ПОРІВНЯННЯ СВІТОВОГО ТА ВІТЧИЗНЯНОГО ДОСВІДУ

Лютак Олена Миколаївна

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри міжнародних економічних відносин
Луцький національний технічний університет
ORCID: 0000-0002-4293-0586
o.liutak@lntu.edu.ua

В статті проведено поглиблений аналіз сутності поняття «капіталізація підприємства». Узагальнено основні етапи становлення капіталізації підприємства як економічної категорії в розрізі чотирьох основних періодів. Встановлено, що перше найбільш систематичне напрацювання щодо трактування сутності аналізованого поняття зображено у марксистській теорії, де проілюстровано його нерозривний зв'язок із накопиченням капіталу. Новий погляд на визначення сутності капіталізації підприємства було реалізовано в межах неокласичної теорії, де аналізоване поняття отримало нерозривний зв'язок із вартісною природою з позиції створення та накопичення вартості. Період сучасності характеризується зростанням інтересу та підвищенням інтенсифікації вивчення капіталізації підприємства після періоду «гальмування» кінця ХХ століття. З метою деталізованого вивчення розбіжностей у трактуванні цільового поняття, було проведено хронологічний аналіз підходів зарубіжних та вітчизняних науковців. Наведений аналіз дозволив виявити наявність фокусного спрямування поглядів зарубіжних вчених, що обумовлено ототожненням капіталізації підприємства із концепцією ринкової капіталізації та визначенням останньої з позиції ринкової вартості розміщених акцій компанії. Вітчизняні напрацювання характеризуються широким діапазоном тлумачення аналізованого поняття, в основу якого покладено природу комплексу дій, процесу чи показника. Встановлено, що сутність останніх двох тісно переплітається із вартісною складовою капіталізації підприємства, що окреслено управлінням чи можливостями нарощування вартості підприємства (в межах процесної природи) та визначенням інтегральної оцінки вартості підприємства чи його активів розміщених на ринку (в контексті показникової природи). За допомогою розробленої карти співвідношення підходів зарубіжних та вітчизняних науковців до трактування поняття «капіталізація підприємства» виявлено паралельну природу підходів до трактування сутності аналізованого поняття, основним сектором перетину яких є його вартісна складова.

Ключові слова: капіталізація підприємства, ретроспективний аналіз сутності капіталізації підприємства, фінансовий потенціал, ринкова капіталізація, вартісна складова капіталізації підприємства.

DOI: <https://doi.org/10.32782/bsnau.2023.4.3>

Постановка проблеми у загальному вигляді.

Активний розвиток фондових бірж, як одного із ключових інструментів залучення підприємствами інвестиційних коштів, зумовив зростання інтересу науковців сучасності до вивчення поняття капіталізації підприємства, оскільки саме вона відноситься до провідних індикаторів стану та динаміки розвитку підприємств. Однак, високий ступінь розбіжності розвитку вітчизняних та зарубіжних фондових бірж, зумовив значну диференціацію підходів до трактування капіталізації підприємства у вітчизняних та зарубіжних учених. Наслідком чого стало виникнення широкого діапазону підходів до визначення даного поняття.

Як результат, спостерігається відсутність однозначності сприйняття даної категорії у розрізі вітчизняної та зарубіжної наукової практики, що потребує додаткового поглибленого її вивчення та співставлення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Багато напрацювань як і вітчизняних, так і зарубіжних науковців сучасності присвячено тематиці капіталізації під-

приємств. В межах зарубіжного простору дане питання досліджували

Kumar M. [1], Hermawan S. [2], Chourasiya A. [3], Wimmer H., Rada R. [4], Jeroh E. [5] та інші [6–11]. В розрізі вітчизняної наукової практики варто звернути увагу на роботи Кукса І., Родченко С. [12], Нестерова С., Обіцького А. [13], Давиденка Н. [14], Турило А. [15] та інших [16–20]. Підкреслюючи вагомий внесок авторів у досліджуваній проблематиці, слід зауважити, що разом з цим існує необхідність проведення деталізованого ретроспективного аналізу поняття капіталізації підприємства, який дозволить відслідкувати основні тенденції становлення сучасного значення даного поняття та визначити його особливості. Також значної релевантності має проблематика відсутності узгодженості у трактуванні цільового поняття з точки зору зарубіжних та вітчизняної практики, що зумовлює потребу їх співставлення та деталізованого порівняння.

Вирішення наведених проблем породжує значний рівень актуальності даного дослідження.

Формування цілей статті. Основною метою дослідження є проведення ретроспективного аналізу трактувань поняття капіталізації підприємства засобом порівняння та співставлення підходів вітчизняних та зарубіжних науковців.

Результати дослідження. Зростання вагомості поняття капіталізації бере свій початок в розрізі марксистської теорії на початку XIX століття, що стало підґрунтям формування першого періоду вивчення даної економічної категорії. Головними особливостями її трактування в межах наведеної теорії стали:

- нерозривний зв'язок із концепцією капіталу;
- подвійна природа трактування поняття: процесна (базується на накопиченні капіталу шляхом капіталізації прибутку) та вартісна (базується на капіталізації ринкової вартості).

Другий період (кінець XIX – початок XX ст.) заснований на поглядах представників неокласичного напрямку, які доповнюючи своїх попередників, зробили новий крок у вивченні капіталізації як економічної категорії. В її основу, відповідно до поглядів представників даного напрямку, покладено:

- накопичення капіталу за допомогою грошового обороту, яке виникає результаті завершення виробни-

чого циклу з частини генерованого грошового доходу що залишається неспожитим;

- ефект, який зумовлений накопиченням вартості та вимірюється дохідністю визначеною ставкою відсотка, розмір якого окреслений продуктивністю капіталу.

Протягом третього періоду (кінець XX століття) спостерігається гальмування процесу дослідження сутності капіталізації, що бере свій початок з другої половини XX століття. Протягом даного періоду визначення «капіталізація» майже не вживалося як і у вітчизняному просторі, так і за кордоном.

Четвертий період (сьогодення) характеризується зростанням інтересу зарубіжних та вітчизняних науковців до сутності капіталізації підприємства, а також встановлення її значення як економічної категорії.

Отже, узагальнення результатів досліджень дозволяє виокремити основні етапи становлення капіталізації підприємства як економічної категорії (рис. 1).

Внаслідок зростання популярності та частоти застосування капіталізації підприємства, доцільно здійснити ретроспективний аналіз даного поняття протягом останніх десятиліть. Особливої практичної значимості набуває розмежування та порівняння світового та вітчизняного досвіду.

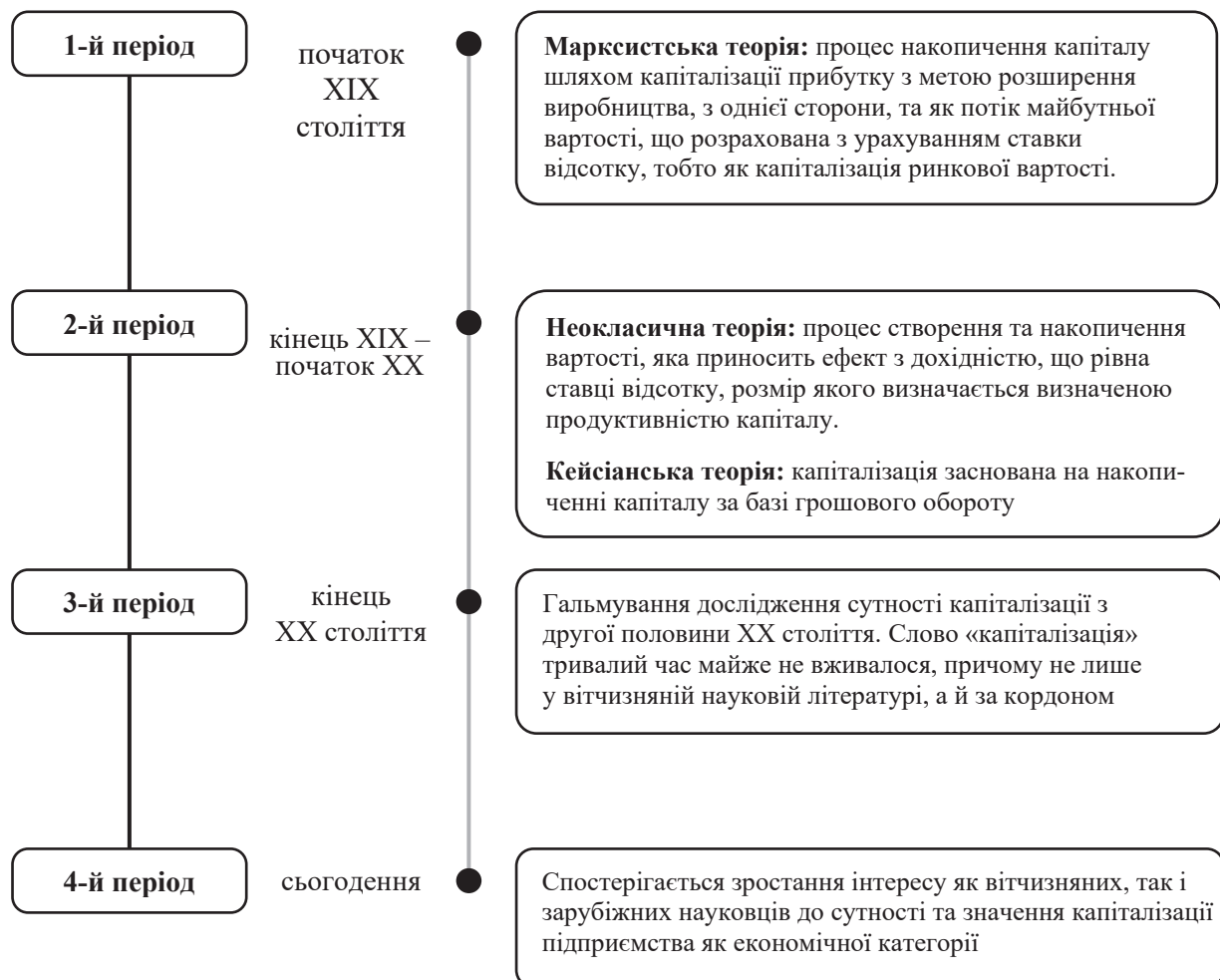

Рисунок 1 – Періоди становлення капіталізації підприємства як економічної категорії

Джерело: складено автором на основі [14–16]

В контексті зарубіжного досвіду, впродовж усього аналізованого періоду, капіталізація підприємства найбільшою мірою ототожнюється із ринковою капіталізацією, в основі якої лежить відображення ринкової вартості розміщених акцій компанії (табл. 1). Така закономірність знаходить об'єктивне пояснення з позиції значного рівня розвитку зарубіжних фондових ринків.

Поряд із цим підходом існують також інші погляди, в межах яких капіталізація підприємства:

- є відображенням вартості компанії на фондовому ринку;
- характеризує оцінку компанії громадськістю;
- є показником: а) розміру компанії; б) оцінки ринком певного сектору, в межах якого репрезентована компанія; г) розміру фондових ринків.

Вітчизняний досвід вивчення поняття «капіталізації підприємства» в межах сьогодення характеризується відсутністю єдиного підходу до трактування даного поняття (табл. 2).

Проведення хронологічного аналізу підходів вітчизняних науковців дозволило виявити тенденцію зростання вагомості вартісної складової у аналізованому понятті з позиції:

- цільового спрямування збільшення ринкової вартості підприємства;
- формування уявлення про інтегральну оцінку вартості підприємства;
- процесної направленості щодо управління вартістю;
- вартістю активів підприємства розміщених на ринку.

В розрізі альтернативних підходів вітчизняних науковців капіталізацію підприємства також ототожнено із «комплексом дій спрямованого на приріст капіталу підприємства», «економічною категорією визначення прибутковості підприємства», «трансформацією власних та залучених коштів у капіталі підприємства».

На основі проведеного хронологічного аналізу визначення суті капіталізації підприємства в межах вітчизняного та зарубіжного наукового простору, побудовано карту співставлення підходів зарубіжних та вітчизняних науковців (рис. 2).

Розроблена карта ілюструє:

1) широкий спектр трактування капіталізації підприємства вітчизняними науковцями, окреслений існуванням трьох видів природи цільової категорії: процесної (капіталізація, як процес), показникової (капіталізація, як метрик) та комплексу дій (капіталізація, як сукупність дій);

2) вузьку направленість трактування капіталізації підприємства зарубіжними вченими, в основу якої найбільшою мірою, покладено ринкову капіталізацію;

3) паралельну природу підходів до трактування сутності цільового поняття, основним сектором перетину яких є його вартісна складова.

Висновки. Ретроспективний аналіз періодів становлення капіталізації підприємства підкреслив значну протяжність становлення даного поняття та високий рівень популярності в період сучасності.

Так, в межах зарубіжної площини капіталізація підприємства окреслюється ринковою капіталізацією із

Таблиця 1 – Хронологічний аналіз зарубіжних підходів до вивчення капіталізації підприємства в розрізі періоду «сьогодення»

Рік	Науковець	Трактування	Основа поняття
2021	Kumar M. [1, с. 2553]	Вартість публічної компанії на фондовому ринку. Відіграє важливу роль у визначенні розміру компанії, дає інвестору уявлення про майбутні перспективи компанії	Ототожнюється із поняттям «ринкова капіталізація»
2020	Hermawan S. [2]	Ринкова вартість розміщених акцій компанії, що розрахована шляхом множення загальної кількості акцій компанії на ціну однієї акції	
2018	Chourasiya A. [3, с. 577]	Загальна кількість акцій компанії в обігу, помножена на курс акції. Оцінка компанії громадськістю	
2013	Wimmer H., Rada R. [4, с. 577]	Ринкова капіталізація є показником розміру компанії	
2012	Jeroh E. [5]	Ринкова капіталізація є добутком ціни акцій, помножених на кількість акцій	
2011	Subeniotis D. [6, с. 111]	Ринкова капіталізація визначає ринкову вартість компанії, представлену на біржі, відображаючи громадську думку щодо компанії. Ринкова капіталізація є одним з найкращих показників ліквідності, який показує, наскільки легко можна торгувати акціями компанії.	
2008	Violeta A. [7, с. 26]	Ринкова капіталізація визначається за щоденною ціною акцій, помноженою на кількість акцій в обороті. Вона є більш точним показником того, як загальний ринок оцінює сектор	
2006	Fox B. [8]	Ринкова капіталізація фондових ринків країни є одним із головних показників фінансового капіталу	
2004	Bontis N. [9]	Ринкова капіталізація визначена як вартість зареєстрованих акцій. Є мірою розміру фондових ринків відносно економіки.	
1997	Aang R. [11]	Ринкова капіталізація визначається як загальна вартість цінних паперів компанії на ринку капіталу	

Джерело: складено автором на основі [1–11]

Таблиця 2 – Хронологічний аналіз вітчизняних підходів до вивчення капіталізації підприємства в розрізі періоду «сьогодення»

Рік	Науковець	Трактування	Основа поняття
2022	Кукса І.М., Родченко С.С. та інші [12, с. 52]	Капіталізація підприємства – це процес збільшення (перевищення розміру) капіталу підприємства, наслідком якого є збільшення ринкової оцінки його вартості.	Процес збільшення ринкової вартості п-ства за рахунок приросту капіталу
2019	Нестерова С.В., Обіцький А.А. [13, с. 191]	Капіталізація підприємства – це інтегральна оцінка його вартості, що базується на обліку актуальних кількісних і якісних параметрів його господарського та фінансового стану.	Показник інтегральної оцінки вартості підприємства
2016	Давиденко Н. [14, с. 66]	Комплекс дій, пов'язаних зі збільшенням обсягу капіталу корпорації та покращенням якості його формування й використання для максимізації прибутку.	Комплекс дій спрямований на приріст капіталу підприємства
2013	Турило А.А. [15, с. 159]	Процес управління вартістю, в результаті якого початкова вартість приносить з часом додаткову вартість і формує в підсумку нову вартість	Процес управління вартістю
2011	Пронько Л.М., Березок С.В. [16, с. 390]	Ринкова оцінка вартості підприємства, враховуючи всю його власність та ресурси на період їх використання	Показник оцінки ринкової вартості підприємства
2008	Шевченко Н.В. [17, с. 180]	Економічна категорія, яка визначає прибутковість суб'єктів господарювання, за рахунок ефективного залучення та використання реального та фіктивного капіталу	Показник що визначає прибутковість підприємства
2005	Корнєєв В.В. [18, с. 33]	Означає номінальну чи/або понадпервісну вартість фінансових активів, що розміщені на ринку.	Показник вартості активів розміщених на ринку
2001	Побурко О. Я. [19]	Процес трансформації власних та залучених коштів, а також коштів, які отримуються завдяки реструктуризації, у капітал підприємства	Процес трансформації власних та залучених коштів у капітал п-ства

Джерело: складено автором на основі [12–19]

Рис. 2. Карта співставлення підходів зарубіжних та вітчизняних науковців до трактування поняття «капіталізація підприємства»

Джерело: складено автором на основі [1–21]

репрезентацією вартісної компоненти з позиції відображення ринкової вартості розміщених акцій компанії.

В розрізі вітчизняної площини, спостерігається наявність широкого діапазону визначення аналізованого поняття, в основу якого покладено природу процесу, показника або ж комплексу дій. З позиції процесної природи, вартісна компонента представлена управлінням або нарощенням вартості підприємства. З точки зору показникової природи ринкової капіталізації, вартісний орієнтир

останньої репрезентований інтегральною оцінкою вартості підприємства, оцінкою ринкової вартості підприємства та визначенням вартості активів розміщених на ринку.

Таким чином, сучасний період сутності капіталізації підприємства характеризується зростанням вагомості вартісної складової аналізованого поняття. Розроблена карта співставлення вітчизняних та зарубіжних підходів дозволила встановити, що саме наведена вартісна складова є сектором перетину останніх.

Список використаної літератури:

1. Kumar M.P., Kumara N.M. Market capitalization: Pre and post COVID-19 analysis. *Materials Today: Proceedings*. 2021. Vol. 37. P. 2553–2557.
2. Hermawan S., Nurasik E., Rahayu, D., Rahmawati I. Intellectual Capital Disclosure and Company Financial Performance: Market Capitalization. *International Journal of Innovation, Creativity and Change*. 2020. Vol. 13(7). URL: https://www.ijcc.net/images/vol_13/lss_7/13700v_Hermawan_2020_E_R1.pdf
3. Chourasiya A., Kambli A., Satoskar K., Bhaisare R. On the cross-market linkages in global financial markets. *Economic and Social Development: Book of Proceedings*. 2018. P. 575–583.
4. Wimmer H., Rada R. Applying information technology to financial statement analysis for market capitalization prediction. *UMBC Faculty Collection*. 2013. URL: https://mdsoar.org/bitstream/handle/11603/20047/OJAcct_2013012911480362.pdf?sequence=1&isAllowed=y
5. Jeroh E. Interest rate variations and stock market capitalization in Nigeria: an empirical analysis. *Acta Universitatis Danubius. Œconomica*. 2012. Vol. 8(5). P. 5–14.
6. Subeniotis D.N., Papadopoulos D.L., Tampakoudis I.A., Tampakoudi A. How inflation, market capitalization, industrial production and the economic sentiment indicator affect the EU-12 stock markets. *European Research Studies Journal*. 2011. Vol. 14(1). P. 103–118.
7. Violeta A.M., Adrian A.S., Sorin B.N., Mirela P. Financial analysis of companies on the capital market. 2008. Tom XVII. Vol. 3. P. 25–30.
8. Fox B., Zadecky L., Corsi T.M. Market Capitalization of the Trucking Industry Sector 2005. 2006. URL: <https://rosap.ntl.bts.gov/view/dot/17078>
9. Bontis N. National intellectual capital index: a United Nations initiative for the Arab region. *Journal of intellectual capital*. 2004. Vol. 5(1). P. 13–39.
10. Beck T., Levine R. Industry growth and capital allocation: does having a market-or bank-based system matter? *Journal of financial economics*. 2002. Vol. 64(2). P. 147–180.
11. Aang R. Buku Pintar Pasar Modal Indonesia (The Intelligent Guide To Indonesian Capital Market). 1997. URL: [https://www.semanticscholar.org/paper/Buku-Pintar-Pasar-Modal-Indonesia-\(The-Intelligent-Ang/d89dd1be6f15662d69637096a9f41990f82d0ab5](https://www.semanticscholar.org/paper/Buku-Pintar-Pasar-Modal-Indonesia-(The-Intelligent-Ang/d89dd1be6f15662d69637096a9f41990f82d0ab5)
12. Кукса І.М., Родченко С.С., Лелюк Н.Є., Бабій Л.І. Управлінські механізми фінансово-облікової системи капіталізації інноваційного бізнесу в умовах сучасних безпекових викликів. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. Вип. 5 (252). С. 52–58.
13. Нестерова С.В., Обіцький А.А. Особливості ринкової капіталізації промислових підприємств в національній економіці. *Міжнародний науковий журнал «ОСВІТА І НАУКА»*. 2019. Вип. 2(27). С. 191–194.
14. Давиденко Н. Концептуальні підходи до капіталізації підприємств. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2016. Вип. 1. С. 62–67.
15. Турило А.А. Теоретико-методологічні засади визначення сутності і оцінки капіталізації підприємства. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2013. Вип. 1(2). С. 159–162.
16. Пронько Л.М., Березок С.В. Вартість і капіталізація підприємств та методи їх оцінки. *Економічні науки. Серія : Облік і фінанси*. 2011. Вип. 8. С. 384–391.
17. Шевченко Н.В. Особливості дослідження сутності капіталізації промислових підприємств. *Регіональна економіка*. 2008. Вип. 3. С. 175–181.
18. Корнєєв В.В. Номінальна та ринкова капіталізація: інструментарій оцінки вартості фінансових активів. *Економіка і прогнозування*. 2005. Вип. 3. С. 32–40.
19. Побурко О.Я. Організація управління капіталізацією господарського комплексу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : 08.06.04. Львів, 2001. 15 с.
20. Stoliarchuk Ya.M., Liutak O.M., Baula O.V., Lisovska L.S., Voitovych S.J. European integration development platform of innovative entrepreneurship of Ukraine. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2022. Vol. 4 (45). P. 396–404. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.45.2022.3669>

References:

1. Kumar M.P., Kumara N.M. (2021) Market capitalization: Pre and post COVID-19 analysis. *Materials Today: Proceedings*, vol. 37, pp. 2553–2557.
2. Hermawan S., Nurasik E., Rahayu D., Rahmawati I. (2020) Intellectual Capital Disclosure and Company Financial Performance: Market Capitalization. *International Journal of Innovation, Creativity and Change*, vol. 13(7). Available at: https://www.ijcc.net/images/vol_13/lss_7/13700v_Hermawan_2020_E_R1.pdf

3. Chourasiya A., Kambli A., Satoska K., Bhisare R. (2018) On the cross-market linkages in global financial markets. *Economic and Social Development: Book of Proceedings*, pp. 575–583.
4. Wimmer H., Rada R. (2013) Applying information technology to financial statement analysis for market capitalization prediction. UMBC Faculty Collection. Available at: https://mdsoar.org/bitstream/handle/11603/20047/OJAcct_2013012911480362.pdf?sequence=1&isAllowed=y
5. Jeroh E. (2012) Interest rate variations and stock market capitalization in Nigeria: an empirical analysis. *Acta Universitatis Danubius. Œconomica*, vol. 8(5), pp. 5–14.
6. Subeniotis D.N., Papadopoulos D.L., Tampakoudis I.A., Tampakoudi A. (2011) How inflation, market capitalization, industrial production and the economic sentiment indicator affect the EU-12 stock markets. *European Research Studies Journal*, vol. 14(1), pp. 103–118.
7. Violeta A.M., Adrian A.S., Sorin B.N., Mirela P. (2008) Financial analysis of companies on the capital market. *Tom XVII*, vol. 3, pp. 25–30.
8. Fox B., Zadecky L., Corsi T.M. (2006) Market Capitalization of the Trucking Industry Sector 2005. Available at: <https://rosap.nrl.bts.gov/view/dot/17078>
9. Bontis N. (2004) National intellectual capital index: a United Nations initiative for the Arab region. *Journal of intellectual capital*, vol. 5(1), pp. 13–39.
10. Beck T., Levine R. (2002) Industry growth and capital allocation: does having a market-or bank-based system matter? *Journal of financial economics*, vol. 64(2), pp. 147–180.
11. Aang R. (1997) Buku Pinar Pasar Modal Indonesia (The Intelligent Guide To Indonesian Capital Market). Available at: [https://www.semanticscholar.org/paper/Buku-Pinar-Pasar-Modal-Indonesia-\(The-Intelligent-Ang/d89dd1be6f-15662d69637096a9f41990f82d0ab5](https://www.semanticscholar.org/paper/Buku-Pinar-Pasar-Modal-Indonesia-(The-Intelligent-Ang/d89dd1be6f-15662d69637096a9f41990f82d0ab5)
12. Kuksa I.M., Rodchenko S.S., Leliuk N.Ye., Babii, L.I. (2022) Upravliniski mekhanizmy finansovo-oblikovoi systemy kapitalizatsii innovatsiinoho biznesu v umovakh suchasnykh bezpekovykh vyklykiv [Management mechanisms of the financial and accounting system of capitalization of innovative business in the conditions of modern security challenges]. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini*, vol. 5 (252), pp. 52–58.
13. Nesterova S.V., Obitskyi A.A. (2019) Osoblyvosti rynkovoi kapitalizatsii promyslovykh pidpriemstv v natsionalnii ekonomitsi [Peculiarities of market capitalization of industrial enterprises in the national economy]. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal "OSVITA I NAUKA"*, vol. 2(27), pp. 191–194.
14. Davydenko N. (2016) Kontseptualni pidkhody do kapitalizatsii pidpriemstv [Conceptual approaches to the capitalization of enterprises]. *Ekonomichnyi chasopys Skhidnoevropeiskoho natsionalnogo universytetu imeni Lesi Ukrainky*, vol. 1, pp. 62–67.
15. Turylo A.A. (2013) Teoretyko-metodolohichni zasady vyznachennia sutnosti i otsinky kapitalizatsii pidpriemstva [Theoretical and methodological principles of determining the essence and assessment of enterprise capitalization]. *Teoretychni i praktychni aspekty ekonomiky ta intelektualnoi vlasnosti*, vol. 1(2), pp. 159–162.
16. Pronko L.M., Berezo S.V. (2011) Vartist i kapitalizatsiia pidpriemstv ta metody yikh otsinky [The cost and capitalization of enterprises and methods of their evaluation]. *Ekonomichni nauky. Seriya: Oblik i finansy*, vol. 8, pp. 384–391.
17. Shevchenko N.V. (2008) Osoblyvosti doslidzhennia sutnosti kapitalizatsii promyslovykh pidpriemstv [Peculiarities of the study of the essence of capitalization of industrial enterprises]. *Rehionalna ekonomika*, vol. 3, pp. 175–181.
18. Kornieiev V.V. (2005) Nominalna ta rynkova kapitalizatsiia: instrumentarii otsinky vartosti finansovykh aktyviv [Nominal and market capitalization: tools for assessing the value of financial assets]. *Ekonomika i prohnozuvannia*, vol. 3, pp. 32–40.
19. Poburko O.Ya. (2001). Orhanizatsiia upravlinnia kapitalizatsiieiu hospodarskoho kompleksu [Organization of management of the capitalization of the economic complex] (PhD Thesis), Lviv, 15 p.
20. Stoliarchuk Ya.M., Liutak O.M., Baula O.V., Lisovska L.S., Voitovych S.J. (2022) European integration development platform of innovative entrepreneurship of Ukraine. *Financial and credit activity problems of theory and practice*, vol. 4(45), pp. 396–404. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptop.4.45.2022.3669>

Olena Liutak, Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of International Economic Relations, Lutsk National Technical University

RETROSPECTIVE ANALYSIS OF THE CONCEPT “ENTERPRISE CAPITALIZATION”: GLOBAL AND DOMESTIC EXPERIENCE COMPARISON

The article provides an in-depth analysis of the essence of the concept of “enterprise capitalization”. The main stages of the formation of the capitalization of the enterprise as an economic category are summarized within four main periods. It has been established that the first the most systematic research on the interpretation of the essence of the analyzed concept is presented in Marxist theory, where its direct connection with capital accumulation is illustrated. A new perspective on defining the essence of enterprise capitalization was realized within the neoclassical theory, where the analyzed concept acquired an inseparable connection with a value-based nature from the standpoint of creating and accumulating value. The modern period is characterized by increasing interest and intensification in the study of enterprise capitalization following a period of slowdown at the end of the 20th century. To conduct a detailed study of the differences in the interpretation of the target concept, a chronological analysis of the approaches of foreign and domestic scientists was carried out. The given analysis made it possible to reveal the presence of a focal direction of the foreign scientists’ views, which is explained by the identification of enterprise capitalization with the concept of market capitalization and the definition of the last one from the perspective of the market value of the company’s shares. The given analysis made it possible to reveal the presence of a focus direction of the foreign scientists’ views, which is explained by the identification of enterprise capitalization with

the concept of market capitalization and the definition of the last one from the perspective of the market value of the company's shares. Domestic works are characterized by various interpretations of the analyzed concept, based on the nature of a complex of actions, the nature of a process, or an indicator. It has been established that the essence of the last two is closely intertwined with the value component of enterprise capitalization, which is outlined by the management or the possibilities of increasing the value of the enterprise (within the process nature), and the determination of the integral valuation of the enterprise or its assets placed on the market (in the context of the indicator nature). With the help of the developed map of the comparison of approaches of foreign and domestic scientists to the interpretation of the concept of "enterprise capitalization", the parallel nature of the approaches to the interpretation of the essence of the analyzed concept was revealed, the main sector of the intersection of which is its value component.

Key words: *enterprise capitalization, retrospective analysis of enterprise capitalization, market capitalization, value component of enterprise capitalization.*

Дата надходження до редакції: 23.10.2023 р.